

JETŘICHOVSKÝ ZPRAVODAJ

Vánočně novoroční speciál

Vychází 15. prosince 2010

Vydává obec Jetřichov

www.jetrichov.cz

PF 2011

VÁNOČNÍ SPECIÁL

ZŠ A MŠ JETŘICHOV

Mráz

Zvěř už hledá seno z jeslí,
v noci přišel do vsi mráz.
Na okénku květy kreslí,
na potoce staví hráz.

Rybník hned jak sklo je hladký,
sotva stařík na něj dých.
Bílé vousy z jinovatky
rozvěšuje po větvích.

Připomeňme si některé ze symbolů vánočních svátků

Advent

Z latinského slova adventus = příchod .

Počátky adventu spadají do 7. století a byla to doba půstu a očekávání narození Ježíše Krista. V té době platily přísné zásady: střídmost v jídle a pití, vystříhání se zábavy a tance a byla to doba zbožného rozjímání. V adventní době se pořádaly četné lidové obřady a dodržovaly se dávné zvyky.

Advent představuje dobu čtyř týdnů před Vánocemi.

1. adventní neděle – železná	2. adventní neděle – bronzová
3. adventní neděle – stříbrná	4. adventní neděle - zlatá

Adventní věnec

Adventní věnce se začaly zhotovovat v 19. století. Hamburský duchovní Johann Wichema si v roce 1860 pověsil doma ke stropu mohutný věnec ze smrkových větví a do něj postavil 24 svící. Během času se zvyk změnil a svíce jsou na věnci jen čtyři a zapalují se po jedné každou adventní nedělí.

Andělé

Anděl pochází z řeckého slova angelos = posel. Je to nadpřirozená duchovní bytost podřízená Bohu a prostředník mezi Bohem a člověkem.

Bytosti s andělským vzhledem jsou populární ve filmech, literatuře, komiksech, seriálech a jako sochy. Pokud pak anděl na sebe bere tělo, jedná se o bezpohlavní osobu s labutími křídly. Obvykle je oblečen do bílého volného šatu a při objevení září.

Dárky

První vánoční dárky si lidé začali dávat až v 17. století v bohatých šlechtických rodinách. Jejich členové se obdarovávali betlémovými figurkami. Do Česka se vánoční dárky dostaly až v 19. století z Německa.

Dříve totiž naděloval jen Svatý Mikuláš.

Ježíšek se objevil v Německu až v době reformace a propagoval ho Martin Luther. Obdarovávaly se pouze děti, později lidé potěšili i tuláky a domácí chasu za celý rok práce. Děti a mladí lidé dostávali červená jablíčka, ořechy a sladké perníky, které jim měly přinést moudrost, štěstí a zdraví. Od 12 let začaly děti dostávat stříbrnou nebo zlatou minci, která jim měla přinést bohatství. Doslova boom zažily dárky v polovině 20. století, kdy si lidé začali dávat dražší a modernější dárky.

Vánoční hvězda

Narozenému Ježíškovi se do Betléma přišli poklonit tři mudrcové - tři králové. Na dlouhé cestě je provázela hvězda - kometa, která jim světlem ukazovala, kam mají jít. Betlémská hvězda se pak zobrazovala u jesliček.

Baňky

Tradice výroby skleněných perel v Podkrkonoší byla založena již ve 2. pol. 19. století. Před 1. světovou válkou došlo k velkému rozmachu výroby, ale po válce došlo téměř k likvidaci v důsledku japonské konkurence. Kvalifikace pracovníků byla využita k zavedení nové výroby ručně foukaných a malovaných skleněných vánočních ozdob. Roku 1931 byl ve Zdobíně u Dvora Králové n. L. zahájen nový provoz a od tohoto roku se datuje nepřetržitá existence firmy Vánoční ozdoby. Kolekce vánočních ozdob byla v roce 1935 na světové výstavě v Bruselu oceněna cenou "Grand Prix" a v roce 1958, opět na světové výstavě v Bruselu, dostala zlaté medaile "EXPO 58".

Jesličky

Pro vznik tradice jesliček – betlému - měla význam událost, která se stala v roce 1223. Tehdy pozval italský šlechtic Giovanni di Velita Františka z Assissi, aby strávil Vánoce na jeho panství. Budoucí světec si prý přál vidět, jak právě narozený Ježíšek leží v nuzném chlévě na seně v jesličkách a rozhodl se, že tento výjev zobrazí. Vybral si pro ni jeskyni na vrcholu skalnatého kopce u vesničky Greccio, kterou upravil jako kapli a uspořádal v ní výjev narození Páně. Sem pozval v noci 24. prosince vesničany z širého okolí. Když nastala půlnoc, rozezněly se všude zvony a kopec se míhal mnoha světly, jak si příchozí svítili na cestu pochodněmi. Když vystoupali k jeskyni, uviděli jesličky, oslíka a telátko. Při nich sloužil kněz mši a František četl úryvky z Lukášova evangelia, které jediné vypráví podrobněji o Kristově narození.

Podle tradice byla tato událost nejen prvním „betlémem“, ale byla tu prý poprvé sloužena i půlnoční mše. (Pokračování na str. 6)

2011

Leden						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Červenec						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Únor						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28						

Srpen						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Březen						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Září						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Duben						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Říjen						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Květen						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Listopad						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Červen						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
	1	2	3	4	5	
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Prosinec						
Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Jmelí Jmelí je stálezelený, vytrvalý, parazitický keřík. Na světě je asi 100 druhů, hlavně v tropických pralesích, ale u nás je známo jen jmelí bílé a jeho tři poddruhy.

- jmelí bílé - lípa, topol, jabloň, akát, javor, jeřáb, vrba, bříza, meruňka, hloh, dub aj.

- jmelí bílé borovicové, které roste na borovici a smrku ztepilém.

- jmelí bílé jedlové, které roste na jedli bělokoré.

Namísto kořenů má savé orgány, které prorůstají kůrou stromů a napojují se na cévní systém hostitele.

Staří Keltové považovali jmelí za rostlinu obdařenou kouzelnou mocí, rituálně ji využívali např. k vyhánění démonů. Jmelí chránilo obydlí našich předků před ohněm a zlými duchy. Zajišťovalo plodnost, a proto se pod ním dodnes líbáme. Ve výtvarném umění větévky jmelí symbolizují štěstí.

Zvyk zavěšovat jmelí vznikl zřejmě ve Velké Británii a k nám se rozšířil na počátku 20. století.

Koledy Koleda označuje původní píseň, kterou zpívaly děti při obcházení jednotlivých domů a koledovaly si o výslužku. Tu představovalo především jídlo nebo pití. Tento zvyk se u nás udržel už jenom na vsi.

Dnes se koledou označuje píseň s vánoční tematikou, původně s náboženským obsahem. Historie vánočních koled sahá do 13. století a podle legend je autorem první koledy František z Assisi (1181 - 1226).

V Čechách je starodávňý obyčej koled a koledování doložen ještě v předhusitských dobách. Vzdělaný mnich Jan z Holešova sepsal v Břevnovském klášteře spis Štědrý večer, ve kterém zachytil vánoční obyčeje a zvyky a neopoměl popsat ani vánoční písně.

Svatý Mikuláš Sv. Mikuláš byl biskup z města Myry v Turecku. Byl pověstný tajným rozdáváním těm, kteří to potřebovali. Když propuklo pronásledování křesťanů, byl i Mikuláš uvězněn. Zemřel 6. prosince mezi lety 345 - 351. Stal se patronem námořníků, obchodníků, lukostřelců, dětí, lékárníků, právníků a vězňů. Je patronem Ruska, Lotrinska a města Amsterdam. Úcta k Mikulášovi se postupně šířila po celé Evropě. Bývá zobrazován jako starý vousatý muž, který obdarovává nebo kárá děti. Krajově i národnostně se tato tradice liší a dnes je doprovázen andělem a čertem.

Vánoční stromeček Je velmi těžké říci, od kdy se datuje původ vánočního stromečku. Nejstarší doklad pochází z cechovní kroniky města Brém z roku 1570 - o malé jedličce zdobené jablky, ořechy, datlemi a preclíky.

Roku 1597 zase ve švýcarském městě Basileji obcházeli krejčovští tovaryši se zeleným stromkem plným jablek a sýra.

V 17. a 18. století se tento zvyk začal šířit od města k městu, ale pouze v zámožných rodinách a šlechtických kruzích.

V Praze se vánoční jedlička poprvé rozsvítila roku 1812. Ředitel pražského Stavovského divadla Jan Karel Liebich ji postavil na svém liběňském záměčku pro své přátele.

Nový zvyk se začal prosazovat jen pozvolna. První stromečky byly zdobeny jablky, ořechy, mandlemi, preclíky a pečivem. Roku 1860 se poprvé na stromečku objevily lojové svíčky.

Ve své dnešní podobě je vánoční stromeček mladým zvykem.

Na náměstí ve městech se umísťují velké vánoční stromy. Jedním z nejslavnějších českých vánočních stromů byl 24 m vysoký smrk z Beskyd, který ozdobil o Vánocích r. 1999 vatikánské Náměstí sv. Petra.

Tři králové Je to označení pro mudrce, kteří navštívili krátce po narození Ježíška v Betlémě a přinesli mu zlato, kadidlo a myrhu. Pozdní středověké legendy jim přisuzují jména Kašpar, Melichar a Baltazar. Svátek Tří králů připadá na 6. ledna. Fakticky tímto svátkem vrcholí Vánoce.

Kašpar přinesl Ježíškovi zlato - jako symbol královské důstojnosti.

Melichar přinesl kadidlo - vonnou pryskyřici, která se používá při náboženských obřadech a meditacích.

Baltazar přinesl myrhu - jako symbol Ježíšova lidství.

Tři králové nebyli nikdy oficiálně svatořečení, ale jsou uctíváni jako patroni poutníků a hříšníků. Ostatky svatých Tří králů podle legendy našla svatá Helena, která je přivezla do Konstantinopole a později darovala milánskému biskupovi. Po dobytí Milána roku 1158 císařem Fridrichem Barbarossou kolínský arcibiskup Reinhard z Dasselu převezl tyto ostatky do Kolína nad Rýnem, kde je uložil do chrámového pokladu kostela sv. Petra. Ostatky Tří králů se staly místem úcty mnoha poutníků. Jeden z významných zlatotepců Mikuláš z Verdunu pro ně zhotovil relikviář ze vzácných materiálů. Od roku 1948 je tento relikviář umístěn za hlavním oltářem kolínského dómu.

**Vstávají ze sna pastýři
a dívají se a žasnou.
A bez váhání zamíří,
kde vidí hvězdu jasnou.**

**Nad holým chlévem z kamení,
co hledí dolů k městu,
hoří to boží znamení
a osvětluje cestu**

**Svolává k chlévu ze všech stran
i anděle i lidi.
A kdo má srdce dokořán,
Každý to světlo vidí.**

Veselé vánoce a šťastný nový rok vám přeje zaměstnanci

Základní a mateřské školy Jetřichov.

Mgr. Marie Hanzlíková

Hasičská mládež

SDH Jetřichov oznamuje, že opět máme družstvo mladých hasičů. Dne 16. 11. 2010 se v hasičské zbrojnici uskutečnila první schůzka nové generace mladých hasičů. Děti a jejich rodiče přivítal člen SDH Miroslav Sobol, který spolu se slečnou Veronikou Kousalovou, také členkou SDH, děti v kroužku povede.

Malým i větším dětem se na tváři střídal úsměv s údivem, když poslouchaly, co všechno je čeká a co vše se naučí a dozví. Mile nás překvapil hojný počet dětí 14 děvčat a chlapců ve věku od 5 do 15 let.

Po prohlídce zbrojnice a krátkém uvítání jsme se děti zeptali, proč se chtějí stát hasiči. Bylo zajímavé poslouchat, proč být hasič. Tady je pár odpovědí: „Protože chci umět běhat, chci umět uzel, chci hasit oheň a taky bych chtěla takový zlatý pohár.“

Cesta ke zlatým pohárům bude ještě dlouhá, ale určitě se mnou budete souhlasit, že nejde jen o poháry a vítězství. Je to sice sport, ale je důležitější, aby se děti naučily spoustu nových věcí a byly bohatší o nové zážitky a zkušenosti.

Máme za sebou 3 schůzky, přibýly další děti (už jich je 17), zapojují se i další členové SDH, což je báječné. Děti se budou účastnit celorepublikové Hry Plamen, na každé schůzce se učí nové a nové věci, jsou šikovné a snaží se. Chtěli bychom poděkovat za podporu stávající i tu budoucí. Budeme ji určitě potřebovat. Přiveďte své děti, ať zažijí něco zajímavého. Jsme rádi, že děti chtějí patřit do sboru dobrovolných hasičů. Je to pro nás všechny určitě dobrá zpráva. Děkujeme všem, kteří nám pomáhají.

Přeji krásné a klidné prožití svátků vánočních, hodně úspěchů v novém roce.

p. Sobolová Šafránová

Vážení spoluobčané.

Konec roku klepe na dveře, a jak už to bývá, nadchází čas bilancování. Dovolte mi tedy, abych se na vás obrátil prostřednictvím Jetřichovského zpravodaje a stručně zhodnotil uplynulý rok z mého pohledu.

I přes dopady tzv. ekonomické krize a citelné poklesy v příjmech je obec Jetřichov nadále jednou z mála obcí, která hospodaří s přebytkovým rozpočtem a má k dispozici i finanční rezervu pro případné nenadálé situace. I přes zmiňovaný pokles příjmů jsme byli schopni bezezbytku splnit rozpočet i naplánované akce, přičemž v obci nadále úspěšně funguje základní a mateřská škola, dotovaná z obecního rozpočtu, úspěšně se daří podporovat aktivní činnost spolků, které v obci fungují ve prospěch všech občanů obce, a v neposlední řadě jsme byli schopni provést rekonstrukci několika bytů v obecních domech. Taktéž jsme se snažili o aktivní podporu práce s dětmi a mládeží. I když jsme obcí malou, pokračovali jsme v projektu veřejně prospěšné práce (v oblasti zaměstnanosti) a zaměstnáváme několik pracovníků z řad nezaměstnaných, kteří se podílejí především na zkvalitnění života v obci úklidem a péčí o veřejná prostranství a zeleň. Co není příliš veřejně známo, podařilo se realizovat pokračování dotovaného projektu sanace skládky na Pasách, která spadá pod katastrální území obce Jetřichov. Tento projekt má i nadále pokračovat za plné dotace ze státního rozpočtu. I když krize zdaleka nekončí a tvrdší dopady na nás všechny budou zřejmě teprve následovat, obec přechází do nového roku bez finančních problémů a s čistým štítem.

Končící rok byl i rokem změn a to nejen vznikem nové vlády po parlamentních volbách, ale i změnami v obecním zastupitelstvu po podzimních obecních volbách. Využiji tedy této možnosti

a poděkuji tímto způsobem všem, kteří poměrně vysokou účastí v obecních volbách vyjádřili svůj zájem o veřejné dění v obci. Osobně bych rád poděkoval všem, kteří mě ve volbách podpořili, a především díky jejich hlasům jsem se stal opět starostou obce. Nechci, aby to vyznělo jako klišé, ale podpory všech si velmi vážím a práce starosty je i nadále pro mě velkým závazkem vůči všem občanům obce Jetřichov.

Na závěr mi dovolu, abych vám všem popřál radostné prožití svátků vánočních a do nového roku 2011 vše dobré, především pevné zdraví a hodně osobních úspěchů.

Jaroslav Doležal, starosta obce

Jetřichovský zpravodaj – vydává Obec Jetřichov IČO 00654116

Adresa redakce: Obec Jetřichov, tel. 491 582 425, obec.jetrichov@tiscali.cz. Grafická úprava: Bc. Martin Doležal, m_dolezal@wo.cz. Vychází 1x za dva měsíce nákladem 200 výtisků, evidenční číslo: MK ČR E 17904

UZÁVĚRKA DALŠÍHO ČÍSLA: 16. ledna 2011

Obsah je sestavován z příspěvků občanů a organizací – příspěvky neprocházejí jazykovou úpravou, za obsah článků ručí pisatel. Nepodepsané články nebudou uveřejňovány.